

Bazuar në nenin 55 paragrafi 1 të Ligjit për organizimin dhe punën e organeve të administratës shtetërore ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10, 51/11 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 96/19, 110/19, 154/19 dhe 121/2024) dhe neni 38 paragrafi 1 i Ligjit për arsimin e mesëm ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 44 /95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07 , 49/07, 81/ 08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41 /14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17, 64/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 229/20 dhe 269/2023), Ministri i Arsimit dhe Shkencës solli programin e provimit të Gjuhës Angleze për provimin e maturës shtetërore në arsimin e mesëm - gjimnaz, të mesëm profesional dhe artistik për vitin akademik 2024/2025.

PROGRAMI I PROVIMIT

MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS
BYROJA E ZHVILLIMIT TË ARSIMIT

GJUHË ANGLEZE

MATURA SHETËRORE

SHKUP, 2024

**MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS
BYROJA E ZHVILLIMIT TË ARSIMIT**

GJUHË ANGLEZE

**MATURA SHTETËRORE
NË ARSIMIN E MESËM - GJIMNAZ,
NË ARSIMIN E MESËM PROFESIONAL DHE ARTISTIK**

Programi i provimit të gjuhës angleze për provimin e maturës shtetërore në arsimin e mesëm - gjimnaz,
në arsimin e mesëm profesional dhe artistik është miratuar me vendim të Ministrit të Arsimit dhe Shkencës
nr. _____ i _____ vitit.

Ministër

Prof. Dr. Vesna Janevska

Përmbajtja

1. Hyrje	2
2. Struktura e provimit	3
3. Paraqitja skematike e objektivave dhe detyrave të provimit	4
4. Përshkrimi teknik i provimit.....	5
5. Vlerësimi	6
6. Fjalori i termave dhe referencave	10

1. HYRJE

Programi i provimit është një dokument që u siguron shkollave, mësuesve, studentëve/kandidatëve dhe të gjithë të interesuarve për këtë provim informacion për aspektin përmbajtësor dhe cilësor të provimit dhe është dokument i vlefshëm për vitin shkollor 2024/2025.

Qëllimi i programit është:

–të drejtojë kandidatin që të përgatitet me sukses për dhënien e provimit të maturës në gjuhën angleze si gjuhë e huaj;

–të ndihmojë mësuesin për zbatimin me sukses të kurrikulës me qëllim përgatitjen e nxënësve për provimin e maturës.

Programi i provimit bazohet në kurrikulën e rregullt të gjuhës angleze nga viti I deri në IV për shkollën e mesme - gjimnaz, të mesme profesionale dhe artistike, si dhe në Kuadrin e përbashkët evropian i referencës për gjuhët. Për testimin e njohurive dhe aftësive të studentëve në lëndën e gjuhës angleze do të jenë rubrikat të lexuarit me kuptim, shkrim dhe zbatim i elementeve gjuhësore në kontekst. Ky program provimi përcakton përmbajtjen, strukturën dhe mënyrën e dhënies dhe vlerësimit të provimit të gjuhës angleze në kuadër të maturës shtetërore në arsimin e mesëm. Provimi i gjuhës angleze në kuadër të provimit të maturës shtetërore, i cili zhvillohet në përfundim të arsimit të mesëm katërvjeçar, do të bëjë të mundur kontrollin:

– nëse kandidati ka fituar njohuri dhe aftësi adekuate në gjuhën angleze që do t'i mundësojnë vazhdimin e shkollimit në institucionet e arsimit të lartë;

– nëse kandidati është në gjendje të zbatojë në mënyrë të pavarur njohuritë e fituara të gjuhës angleze në komunikim në jetën e përditshme.

2. STRUKTURA E PROVIMIT

1. a) Lexim-kuptim

Kandidati pritët të:

- kuptojë thelbin e tekstit;
- gjej informacione specifike në tekst;
- kuptojë në detaje tekstin.

b) Zbatimi i elementeve gjuhësore në kontekst

Kandidati pritët të:

- të demonstrojë aftësi për të zbatuar njësitet leksikore, strukturat gramatikore dhe idiomat në kontekst.

2. a) Shkrimi i një letre

Nga kandidati pritët që të shkruajë një përgjigje koherente dhe të përshtatshme për detyrën përmes së cilës do të shkëmbejë në mënyrë efektive informacionin në lidhje me një situatë të supozuar nga jeta e përditshme.

b) Shkrimi i një teksti

Kandidati pritët të:

- shkruajë një tekst koherent, duke ndjekur udhëzimet e dhëna, të mbështetur nga argumente logjike, duke përdorur një gamë të përshtatshme fjalësh dhe strukturash gramatikore.

3.PARAQITJA SKEMATIKE E OBJEKTIVAVE DHE DETYRAVE TË PROVIMIT

Lloji i detyrave	Aftësi e testueshme	Çfarë pritët nga kandidati
Me zgjedhje të shumëfishta	Lexim-kuptim	- për të kuptuar idenë kryesore; - për të gjetur informacion specifik; -për të kuptuar në detaje tekstin ¹
Fjalitë e vërteta/të gabuara; pyetje të tipit të hapur me përgjigje të shkurtra	Lexim-kuptim	- për të lexuar dhe kuptuar tekstin me vështirësi të nivelit B1+
Me zbrazëtira ²	Zbatimi i elementeve gjuhësore	- të zbatojë drejt njësitë leksikore dhe strukturat gramatikore
Fjalëformim	Zbatimi i elementeve gjuhësore	- për të dalluar dhe zbatuar drejt kategoritë e ndryshme morfologjike
Transformimet e fjalive	Zbatimi i elementeve gjuhësore	- të njohë kategoritë gramatikore dhe saktë ti aplikojë ato në krijimin e strukturave alternative të fjalisë
Letër	Shkrim	-të jetë në gjendje të shkruajë informacion koherent, të përshtatshëm dhe mirë të organizuar në përgjigje të një situate të jetës së përditshme

¹ Niveli B1+ sipas Kuadrit të përbashkët evropian i referencës për gjuhët

² Lloji i mbyllur me përgjigje të sugjeruara.

Tekst	Shkrim	-Për të shkruar një tekst koherent, duke ndjekur udhëzimet e dhëna, të mbështetur nga argumente logjike, duke përdorur një gamë të përshtatshme fjalësh dhe struktura gramatikore
-------	--------	---

PËRSHKRIMI TEKNIK I PROVIMIT

Provimi i maturës në lëndën e gjuhës angleze jepet me shkrim. Kandidatët pritët të përdorin vetëm një stilolaps shkrimi ngjyrë të kaltër. Në test, kandidatët do të gjejnë një fletë përgjigjesh të kuqe, e cila plotësohet duke ngjyrosur rrathet. Kohëzgjatja e provimit është 180 minuta.

Provimi përmban:

- a) dy detyra për aftësinë e të lexuarit dhe kuptuarit me 15 pikë;
- b) dy deri në tre detyra nga rubrika Zbatimi i elementeve gjuhësore në kontekst - nga 20 deri në 30 pikë;
- c) dy detyra në rubrikën Të shkruarit - nga 25 deri në 30 pikë.

5. VLERËSIMI

5.1. Të përgjithshme rreth vlerësimit

Vlerësimi bëhet nga jashtë dhe nga qendra. Një pjesë e detyrave vlerësohet në mënyrë elektronike sipas një çelësi të caktuar. Për çdo përgjigje të dhënë saktë, përveç detyrës me shkrim, kandidati merr një pikë. Pjesa tjetër e detyrave vlerësohet nga vlerësues të trajnuar, mësues të gjuhës angleze, sipas udhëzimeve të parapërgatitura dhe kriterëve të harmonizuara. Numri i përgjithshëm i pikëve që mund të fitohen në provim është nga 65 deri në 70.

Numri i pikëve të kërkuara për të kaluar provimin, si dhe hapësira e pikëve për secilën nga notat pozitive (nga 2 në 5) përcaktohet pas përfundimit të vlerësimit.

5.2. Masat ndëshkuese

Përgjigjet e shkruara me laps do të vlerësohen me 0 (zero) pikë. Kandidatët nuk duhet të shkruajnë emrin dhe mbiemrin e tyre në asnjë pjesë të librezës së testimit, përndryshe përgjigjet do të vlerësohen me 0 (zero) pikë. Përgjigjet që janë rezultat i mashtrimit (plagjiaturë, kopjim ose ndonjë letër që mund të vërtetohet se nuk i përket kandidatit) do të vlerësohet me 0 (zero) pikë.

5.3. Vlerësimi në lidhje me numërimin e fjalëve

Teksti vlerësohet me 0 pikë sipas të gjitha kriterëve nëse:

- a) përmban më pak se 50% të numrit të kërkuar të fjalëve;
- b) përmbajtja nuk përputhet fare me kërkesat e detyrës. Tekstet që përmbajnë më pak se minimumi i fjalëve të kërkuara i nënshtrohen zbritjes së pikëve.

5.4. Vlerësimi i seksionit Të shkruarit

Vlerësimi i detyrave të provimit - Letra dhe Teksti do të bëhen duke përdorur kriteret e mëposhtme:

Tabela me përshkrimet e kriterëve për detyrën Letër (email)

Pikë	Udhëzime për vlerësim		
5	Përgjigja korrespondon plotësisht me përshkrimet e të gjitha (4) katër kategorive.		
4	Përgjigja nuk kënaq (përshkrimin e) një kategorie.		
3	Përgjigja nuk plotëson (përshkrimin e) dy kategorive.		
2	Përgjigja nuk kënaq (përshkrimin e) tri kategorive.		
1	Teksti është i vështirë për t'u kuptuar për shkak të gabimeve të shumta. Numri i fjalëve është nën kufirin e poshtëm të diapazonit.		
0	Përgjigja nuk korrespondon fare me kërkesat e detyrës; Përgjigja është identike ose pjesërisht identike.		
Përgjigje e detyrës	Struktura	Zgjedhja e fjalëve	Mekanika
Përgjigja në thelb mbulon të gjitha kërkesat e detyrës. Përgjigja ka një pasojë logjike. Nuk ka pothuajse asnjë informacion të panevojshëm.	Përgjigja është e organizuar në: duke iu drejtuar adresuesit, pjesa kryesore, përshëndetje, nënshkrim.	Në pjesën më të madhe, fjalët janë përdorur si duhet, dhe disa prej tyre janë edhe në nivelin B1+.	Shihen strukturat e fjalisë, pothuajse pa gabime gramatikore, drejtshkrimore edhe pa gabime në shenjat e pikësimit.

Tabela me përshkrimet e kritereve për detyrën Tekst (ese)					
Pikë	Përgjigja e detyrës	Koherenca dhe kohezioni	Fjalori dhe zgjedhja e fjalëve	Gramatika/Struktura e fjalisë	Drejtshkrimi dhe shenjat e pikësimit
4 teksti i plotëson të gjitha përshkrimet	Përmbajtja e tekstit korrespondon plotësisht me detyrën, domethënë me drejtimet e dhëna. Teksti ka një deklaratë kryesore të qartë, jo të përgjithësuar. Ai e mbështet deklaratën me argumente logjike Ai nuk përmban asnjë ose shumë pak informacion të panevojshëm.	Lexuesi mund të ndjekë lehtësisht rrjedhën e mendimeve. Hyrja, pjesa kryesore dhe përfundimi janë të mbuluara në mënyrë proporcionale për nga përmbajtja. Lidhëzat përdoren në mënyrë efektive për të lidhur fjalët, fjalitë dhe paragrafët në një tërësi të vetme. Çdo paragraf, në pjesën kryesore, ka një fjalë tematike e cila më pas shtjellohet në përputhje me rrethanat.	Fjalori është në nivelin B2 ose më të lartë. Fjalët janë përdorur saktë në të gjithë tekstin. Sinonimet dhe shprehjet idiomatike janë përdorur me sukses. Nuk ka pothuajse asnjë ndikim nga gjuha amtare.	Një shumëllojshmëri strukturash fjalish përdoren në mënyrë efektive. Të gjitha fjalitë janë logjike dhe të kuptueshme. Nuk ka pothuajse asnjë gabim gramatikor. Nuk ka pothuajse asnjë ndikim nga gjuha amtare.	Nuk ka pothuajse asnjë gabim në drejtshkrim, pikësim apo mekanikë. Fjalët që shpesh shkruhen gabimisht, shkruhen saktë në tekst.
3 Teksti plotëson shumicën e përshkrimeve	Përmbajtja e tekstit korrespondon pothuajse tërësisht me detyrën, domethënë me drejtimet e dhëna. Deklarata kryesore është shumë e thjeshtë. Deklarata kryesore, në pjesën më të madhe, mbështetet nga argumente logjike.	Lexuesi e ndjek me shumë pak vështirësi rrjedhën e mendimeve në tekst. Teksti është i ndarë në një hyrje, një pjesë kryesore dhe një përfundim, dhe ato janë trajtuar kryesisht në mënyrë proporcionale. Lidhëzat bazë janë përdorur në mënyrë korrekte. Fjalja e temës dallohet lehtësisht.	Fjalori është të paktën në nivelin B1. Pothuajse të gjitha fjalët janë përdorur si duhet. Kryesisht sinonimet dhe shumica e shprehjeve idiomatike përdoren me sukses. Në disa vende vërehet ndikimi i gjuhës amtare.	Ka një përpjekje për të përdorur struktura komplekse fjalish, por me më pak gabime. Shumica e fjalive janë logjike dhe të lehta për t'u lexuar. Gabimet gramatikore nuk e pengojnë kuptimin e tekstit.	Në disa vende ka gabime drejtshkrimore që nuk pengojnë të kuptuarit e kuptimit të fjalës. Në disa vende ka gabime në shenjat e pikësimit dhe në mekanikë, të cilat nuk pengojnë të kuptuarit e kuptimit të fjalës.

	Mund të përmbajë informacione të panevojshme që nuk ndikojnë seriozisht në qëndrueshmërinë e argumenteve.	Argumentet janë zhvilluar relativisht mirë dhe janë në paragrafë të veçantë.		Në disa vende vërehet ndikimi i gjuhës amtare.	Fjalët që shpesh shkruhen gabimisht, shkruhen saktë në tekst.
2 Mjafton një përshkrim	Përgjigja e detyrës është e pjesshme. Argumentet janë të përpunuara në mënyrë të pamjaftueshme. Pjesa më e madhe e përmbajtjes së ofruar është e panevojshme ose e përsëritur.	Është mjaft e vështirë për lexuesin të ndjekë rrjedhën e mendimeve për shkak të çorganizimit të tyre, si dhe për shkak të mungesës së lidhëzave. Mungon hyrja, pjesa kryesore ose përfundimi. Pjesë të tekstit janë jashtë proporcionit. Mungojnë paragrafët ose nga ana tjetër nuk lidhen për nga përmbajtja me shtjellimin e argumenteve.	Kryesisht, fjalori është i thjeshtë. Disa fjalë dhe idioma nuk janë përdorur në mënyrën e duhur dhe kështu kuptimi bëhet i paqartë. Fjalori është marrë kryesisht drejtpërdrejt nga detyra. Shihet një ndikim i moderuar nga gjuha amtare.	Kryesisht, përdoren një numër i kufizuar i llojeve të fjalive. Disa fjali janë të vështira për t'u kuptuar për shkak të gabimeve sintaksore ose gabimeve në format e fjalëve. Ka mjaft gabime gramatikore. Ndikimi i gjuhës amtare është mjaft i dukshëm.	Ka mjaft gabime drejtshkrimore që e shpërqendrojnë lexuesin. Ka mjaft gabime pikësimi dhe mekanike që e shpërqendrojnë lexuesin. Disa nga gabimet e pikësimit çojnë në një keqkuptim të kontekstit.
1 Mjafton një përshkrim	Përmbajtja është shumë pak e përshtatshme për detyrën.	Është shumë e vështirë të ndjekësh mendimet për shkak të mungesës së organizimit të tyre, por edhe për shkak të mungesës së lidhëzave të duhura.	Teksti tregon një problem serioz në përdorimin e gjuhës. Përdoret fjalori i nivelit elementar. Shumë fjalë nuk janë përdorur saktë. Mund të shihet një ndikim i madh nga gjuha amtare.	Teksti tregon një problem serioz në përdorimin e gjuhës. Ka shumë gabime gramatikore që ndryshojnë seriozisht kuptimin. Mund të shihet një ndikim i madh nga gjuha amtare.	Teksti është i mbushur me gabime drejtshkrimore, pikësimi dhe mekanike.

6. Fjalor i termave dhe referencave

Teksti: në kuadër të provimit të gjuhës angleze nga provimi i maturës shtetërore, teksti duhet të përmbajë një deklaratë kryesore në lidhje me drejtimet e detyrës dhe të mbështetet me argumente apo shembuj të qartë dhe logjik. Një kundërgargument ndonjëherë mund të paraqitet në tekst, por vetëm në drejtim të bindjes më të madhe të argumenteve që lidhen me thënien kryesore.

Struktura e elementeve të një teksti të shkurtër në kuadër të provimit të gjuhës angleze nga provimi i maturës shtetërore:

Paragrafi 1	Hyrje	Fillon me një fjali hyrëse për detyrën, drejton vëmendjen e lexuesit, pohimi kryesor paraqitet qartë.
Paragrafi 2	Argument	Argumenti i parë paraqitet në një fjali tematike e cila më pas shtjellohet në paragraf.
Paragrafi 3	Argument	Argumenti i dytë paraqitet në një fjali tematike e cila më pas shtjellohet në paragraf.
Paragrafi 4	Përfundim	Kthehet në thënien kryesore, i përmbledh argumentet me fjalë të ndryshme dhe i lë lexuesit përshtypjen e një përfundimi.

Deklarata kryesore: Analoge me atë që quhet tezë në një tekst më të gjatë ose në një tekst të nivelit akademik. Në kontekstin e një teksti relativisht të shkurtër brenda provimit të maturës shtetërore, deklarata kryesore duhet të përfaqësojë një pozicion të qartë që mund të mbrohet dhe është, në mënyrë ideale, interesante dhe jo të përgjithësuar. Një deklaratë kryesore tepër e thjeshtë ose tepër e dukshme është një pozicion që është i paqartë dhe konsiderohet jo interesant dhe shumë i përgjithshëm për t'u argumentuar. Për shembull: "All living creatures are mortal;" or, "Being a teenager means facing a lot difficult social situations." Shpesh, një deklaratë kryesore e paqartë duket më shumë si një klishe sesa një pozicion i qartë, si në shembujt e mëposhtëm: "Family is a gift, but friends are made." Shënim: këto lloj deklarimesh të përgjithshme mund të shërbejnë si hyrje në temën e tekstit dhe të na njohin me një deklaratë kryesore konkrete dhe interesante.

Koherenca dhe kohezioni janë kritere vlerësimi që masin tërësinë dhe organizimin e tekstit. Këta terma përdoren për t'iu referuar shkallës në të cilën pjesët e një teksti qëndrojnë së bashku si një tërësi e vetme logjike dhe kanë kuptim si në lidhje me të tërën ashtu edhe brenda pjesëve individuale. Kur teksti ka një tërësi:

- të gjitha pjesët lidhen së bashku;
- lexuesi nuk ngatërrohet kurrë për qëllimin kryesor të esesë, por gjithashtu mund t'i ndjekë me lehtësi mendimet nga një fjali në tjetrën, si dhe nga një paragraf në tjetrin;
- shihet një progresion i synuar dhe efikas i mendimeve;
- lexuesi mund të gjejë lehtësisht fjalinë e temës ose frazën e qartë në lidhje me temën e secilit paragraf;
- pjesët e esesë janë të balancuara siç duhet;
- lidhëzat përdoren në mënyrë efektive për të krijuar një efekt të plotësisë dhe lidhjes midis dy ose më shumë fjalive dhe paragrafëve.

Koherenca lidhet me vetinë e plotësisë, pra lidhjen me idetë thelbësore në një tekst, por vjen edhe nga organizimi dhe zhvillimi logjik i përmbajtjes tematike të tekstit. Teksti koherent ka kuptim.

Kohezioni është veti e një tërësie në një tekst të shkruar që vjen nga lidhjet ndërmjet elementeve të tij, kur disa fjalë nga një fjali përsëriten në një tjetër, por edhe për faktin se kuptimi i disa fjalëve ose frazave varet nga përmbajtja e teksti që paraprin ose vijon.

Kohezioni në tekst mund të arrihet përmes:

- përsëritje efikase e fjalëve dhe mendimeve kyçe;
- përdorimi efikas i sinonimeve;
- përdorimi efikas i përemrave vetorë;
- lidhëzat.

Lidhëzat dhe mjetet lidhëse janë fjalë dhe fraza që lejojnë lexuesin të ndjekë me lehtësi rrjedhën e mendimeve në tekst. Lidhëzat dhe mjetet lidhëse lidhin mendimet brenda vetë fjalive, pastaj midis një fjalie dhe një tjetër, si dhe midis një paragrafi dhe një tjetër. Nëse këto mjete përdoren në mënyrë efektive, teksti nuk do të duket i ngatërruar ose nuk do të kalojë nga një mendim në tjetrin. Lidhëzat mund të jenë përemra vetorë, ose i njëjti efekt mund të arrihet përmes përsëritjes së një fjale ose ideje kyçe.

Llojet dhe shembujt e lidhëzave
(Transitions)

Të përbëra	also, in the same way, just as ... so too, likewise, similarly
Kundërshtore	also, in the same way, just as ... so too, likewise, similarly
Rendore	but, however, in spite of, on the one hand ... on the other hand, nevertheless, nonetheless,
Kohore	notwithstanding, in contrast, on the contrary, still, yet
	first, second, third, ... next, then, finally
Shtuese	after, afterward, at last, before, currently, during, earlier, immediately, later, meanwhile, now, recently,
Lejore	simultaneously, subsequently, then
Vendore	for example, for instance, namely, specifically, to illustrate
Shkakore dhe rrjedhimore	even, indeed, in fact, of course, truly
Dëshmuuese	above, adjacent, below, beyond, here, in front, in back, nearby, there
	accordingly, consequently, hence, so, therefore, thus
Përmbyllëse	additionally, again, also, and, as well, besides, equally important, further, furthermore, in addition,
	moreover, then
	finally, in a word, in brief, briefly, in conclusion, in the end, in the final analysis, on the whole, thus, to
	conclude, to summarize, in sum, to sum up, in summary

Paragrafët dhe fjalitë tematike: Në përgjithësi, çdo paragraf duhet të rrjedhë nga fjalia kryesore dhe të zhvillojë një mendim specifik që mbështet drejtpërdrejt deklaratën kryesore. Ky mendim paraqitet në fjalinë tematike, e cila, si rregull, është fjalia e parë në paragraf. Një fjali tematike nuk duhet gjithmonë të kufizohet vetëm në një fjali, por konteksti i paragrafit duhet të jetë ende i qartë.

Llojet e fjalive:

E thjeshtë – fjali e pavarur (përmban kryefjalë dhe kallëzues). Fjalia e thjeshtë ose e pavarur pjesore mund të jetë dëftore ose pyetëse dhe shpreh një mendim të plotë.

Shembull: Veronica baked some cookies.
What did Veronica do today?

Fjali e përbër e pavarur - dy fjali të pavarura të lidhura me lidhëza të tilla si (për, dhe, as, por, ose, megjithatë, kështu) dhe një presje, ose vetëm një pikëpresje.

Shembull: Veronica baked some cookies, and her little brother Igor decorated them.
Veronica had lots of schoolwork to do, yet she still found time to bake some cookies for the party.

Fjalia e ndërlikuar e varur - fjali në të cilën një pjesë-fjali e varur (nënrenditur) lidhet me një pjesë-fjali të pavarur. Kur një klauzolë e varur vjen përpara një fjalie të pavarur, të dy fjalitë ndahen me presje; në të kundërt shenja e pikësimit nuk vendoset.

Shembull: Even though Igor was impatient to eat the cookies, he carefully decorated each one first.
Igor carefully decorated the cookies once they had cooled to the right temperature.

Fjali komplekse e kombinuar- e varur dhe e pavarur e përbërë - fjali e përbërë nga të paktën dy pjesë-fjali të pavarura dhe një ose më shumë fjali të varura.

Shembull: Once the cookies were ready, Veronica quickly ate five of them, but Igor ate only one.

Fjalë që shpesh shkruhen gabim

Në faqet e mëposhtme do të gjeni lista të fjalëve që zakonisht shkruhen gabim:

<https://www.esl-lounge.com/reference/vocabulary-reference-common-misspellings.php>

<https://cambridgeesolde.wordpress.com/2016/01/11/most-common-spelling-mistakes-at-level-b1-and-b2/>

Nivelet e leksikës sipas KPERGJ (Korniza e Përbashkët Evropiane e Referencës për Gjuhët):

Tekstet mësimore për gjuhën angleze për vitin e katërt që përdoren aktualisht përfshijnë një listë fjalësh në nivelet B1/B2:

[Përdorni këtë link online nëse dëshironi të kontrolloni nivelin e fjalës specifike sipas KPERGJ. \(Shënim: është e nevojshme të krijoni një llogari falas në faqen e internetit English Profile për të mundur të përdorni këtë link\):](#)

Lista e fjalëve në nivelin A2:

Zgjedhja e fjalëve – i referohet zgjedhjes dhe përdorimit të fjalëve në tekstin e kandidatit. Vlerësimi i zgjedhjes së përshtatshme të fjalëve është, para së gjithash, një reflektim mbi domethënien (denotative dhe konotative), por edhe mbi konkretësinë, regjistrin, tonin, si dhe për cilën publikë është destinuar teksti. Një term alternativ për zgjedhjen e fjalëve është termini diksion.

Nën termin **“ndikimi nga gjuha amtare”**, i njohur gjithashtu si transfer gjuhësor ose ndikim ndërgjuhësor, nënkuptohet përdorimi i formave dhe strukturave nga gjuha amtare ose “gjuha e parë” e kandidatit që po jep provimin.

Plagjiatura, siç thuhet në “Collins English Dictionary”, “është praktika e shfrytëzimit të ideve ose punës së të tjerëve, duke u pretenduar se vetë e keni shpikur ose krijuar.” Disa fjalë të marra huazim, madje edhe ato, mund të konsiderohen plagjiat nëse nuk janë të shënuara me citate dhe nuk është përmendur burimi nga ku janë marrë. Disa shembuj të plagjiatit janë: kopjimi fjalë për fjalë të çdo pjese të tekstit pa përmendur burimin; kopjimi i materialeve nga interneti pa përmendur gjithashtu burimin; parafraza pa njohuri të përshtatshme të burimit; përdorimi i një burimi të pabotuar pa e përmendur atë; çdo ndihmë që nuk është e lejuar. Në ambientin akademik, plagjiatorët përballen me ndëshkime të rrepta.

Shtojcë A

Këshilla për shkruarjen e suksesshme të teksteve

Organizoni mendimet tuaja në letër para se të filloni të shkruani tekstin. Kjo mund të jetë në formën e një koncepti ose diagrami.

Ndjekni hapat e mëposhtëm thelbësorë gjatë shkruarjes së tekstit: 1) Brainstorming; 2) Planifikimi; 3) Shkrimi i versionit fillestar; 4) Kontrollimi dhe rregullimi.

Është më e lehtë të shkruani hyrjen e tekstit pas përfundimit të konceptit të pjesës kryesore. Pasi të dini se cili do të jetë shprehja kryesore dhe argumentet, përgatitni dy paragrafët e pjesës kryesore, pastaj kthehuni përsëri te ata dhe shkruani hyrjen. Në fund, shkruani përfundimin.

Filloni çdo paragraf me një fjali tematike e cila përmban iden kryesore të paragrafit dhe zhvilloni më tej këtë ide. Për ide të reja, filloni një paragraf të ri.

Mos përdorni një stil joformal të të shkruarit. Shmangni shkurtesat, bisedat ose gjuhën që është shumë emocionale ose personale.

Përdorni një sërë strukturash sintaksore: fjali të thjeshta, të përbëra të varura dhe të pavarura. Mundohuni të shkruani të paktën një fjali më të gjatë dhe të përbërë. Nëse mendoni se keni shkruar disa fjali të gjata dhe të përbëra, ndajini ato në dy ose tre fjali të shkurtra dhe të thjeshta.

Përdorni fjalë që pasqyrojnë nivelin tuaj të njohurive të gjuhës angleze (në këtë rast, është niveli B2, sipas KPERGJ, i njohurive që lidhet me kurrikulën për vitin e 4-të të arsimit të mesëm).

Nëse nuk jeni të sigurt për kuptimin e një fjale ose si duhet përdorur, mos e përdorni.

Shkruani një tekst me një deklaratë të qartë kryesore nëse detyra kërkon që ju të mbani një pozicion unik dhe të qartë për temën e dhënë.

Shmangni shkrimin e fjalëve që janë të panevojshme dhe të parëndësishme për temën.